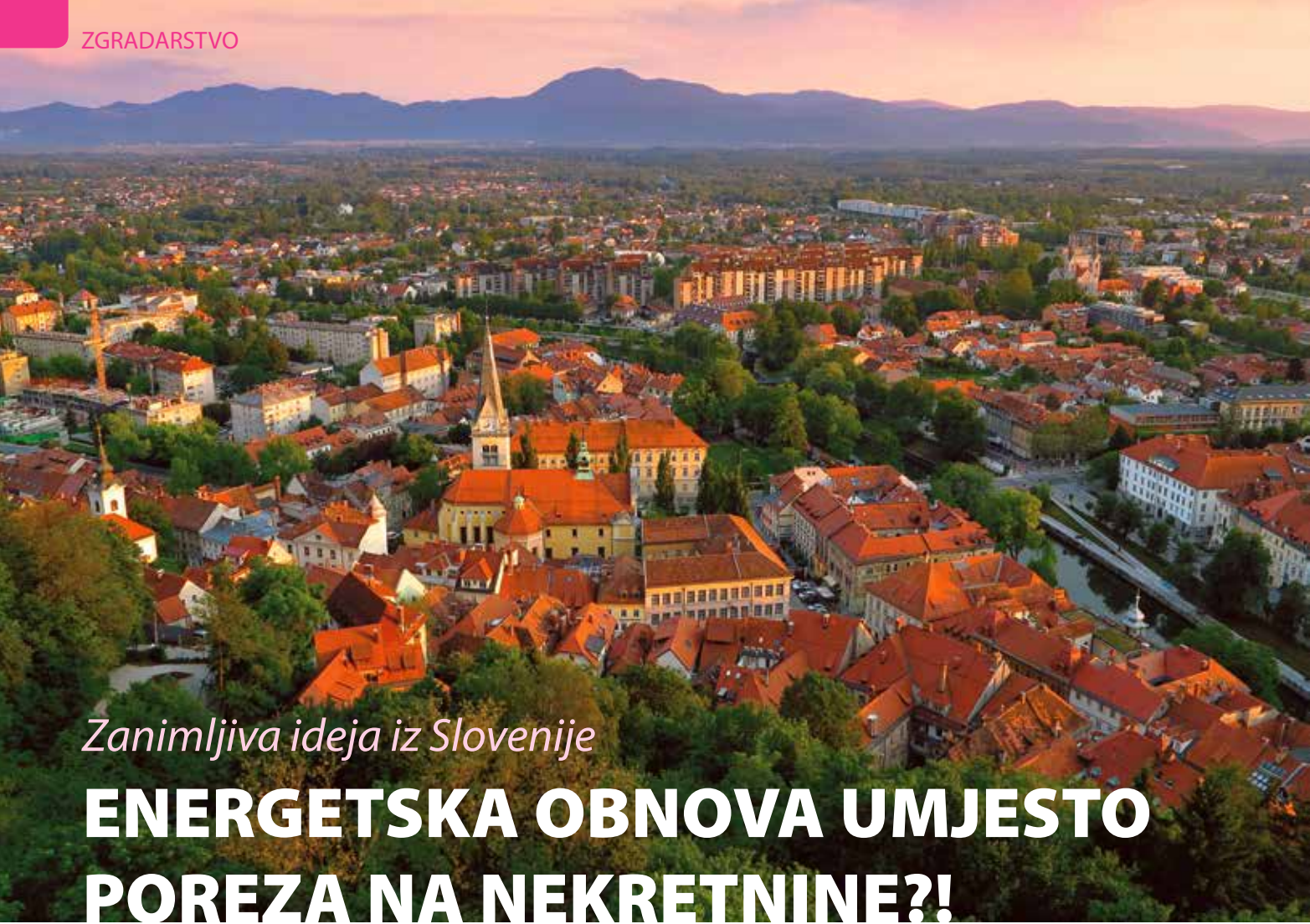

Zanimljiva ideja iz Slovenije

ENERGETSKA OBNOVA UMJESTO POREZA NA NEKRETNINE?!

■ Božo DUKIĆ

Baš kao i u Hrvatskoj, i u susjednoj je Sloveniji uvođenje poreza na nekretnine redovita tema u medijima i predmet diskusija u različitim krugovima, od visoke politike, do stručne i šire javnosti. No, bez obzira na to kako se gledalo na tu problematiku i podržavalo takav porez ili ne, valjalo bi razmotriti zanimljivu ideju iz susjedne Slovenije o tome kako pri uvođenju toga poreza ostvariti korist svih poreznih obveznika.

Razumljivo je samo po sebi da država u financijskim poteškoćama, što baš kao i za Hrvatsku, vrijedi i za susjednu Sloveniju, želi zakrpati svoje proračunske rupe. Kao što govori iskustvo, to se najjednostavnije može ostvariti uvođenjem novih poreza kao što je, primjerice, stalno najavljavani porez na nekretnine (kako u Hrvatskoj, tako i u Sloveniji). No, pri tome bi se nadležnom Ministarstvu financija mogla predložiti zanimljiva porezna olakšica, odnosno oslobađanje od plaćanja poreza na nekretnine za one vlasnike samostalnih zgrada i pravne osobe koje u roku

od godinu dana nakon uvođenja poreza pristupe energetskej obnovi zgrade i zamjeni energenta te tako značajno smanje njezinu potrošnju energije.

No, za razliku od Hrvatske, u susjednoj Sloveniji postoje brojni školovani i za to obučeni energetskei savjetnici koji za svaku takvu zgradu jednostavno mogu izraditi odgovarajuće upute kako pristupiti njezinoj energetskej obnovi, uključujući i zamjenu energenta (što najčešće znači zamjenu ekstralakog loživog ulja nekim drugim, za okoliš manje štetnim ili pak obnovljivim

izvorima). Naravno, takva bi uputa morala sadržavati i podroban opis postojećeg stanja zgrade te što sve treba učiniti kako bi mogla dobiti status energetske učinkovite zgrade. Na osnovi prijave s takvim objašnjenjima nadležno porezno tijelo bi zatim izdalo odluku o oslobođanju od plaćanja poreza na nekretnine s postavljenim rokom za provođenje energetske obnove (npr. tri godine). Ako investitor u tom roku ne izvede takve radove, bio bi obavezan platiti porez za proteklo razdoblje i to s kamatama! No, nakon izvedene energetske obnove zgrade oslobođanje od plaćanja poreza na nekretnine moglo bi trajati, npr. 20 godina.

Što dobivaju vlasnici nekretnina?

Građani ili pravne osobe (tvrtke) koji su vlasnici nekretnine time bi mogli sniziti pogonske troškove (tj. troškove za energiju) u zgradi i za 60%, što znači da će nakon što istekne razdoblje oslobođanja od poreza lako moći pokriti buduće troškove poreza. Istodobno bi se ostvarenim uštedama na osnovi sniženih pogonskih troškova u cijelosti mogla pokriti ulaganja u energetske obnovu.

Što dobiva država?

Država, zapravo, najviše dobiva provođenjem projekata energetske obnove zgrada. Kao prvo, time ostvaruje prihode od plaćenog poreza na dodanu vrijednost za izvedene radove na energetskej obnovi, a zatim i zahvaljujući takvom pristupu otvara nova radna mjesta, što znači i više poreza i doprinosa na plaće uplaćenih u državni proračun. Isto tako, tijekom razdoblja oslobođanja od poreza za energetske obnovljene zgrade smanjuje se uvoz naftnih derivata za potrebe grijanja i hlađenja (što je u susjednoj Sloveniji značajna stavka jer je vrijednost uvoza naftnih derivata u 2012. godini dosegla čak 2,5 milijarde eura!). Konačno, energetske obnovom starih i energetske rastrošnih zgrada moguće je značajno smanjiti emisije stakleničkih plinova što ujedno znači zadovoljavanje ciljeva Europske unije poznatijih pod nazivom '20 x 20 x 20' do 2020. godine. Kako bi to bilo moguće, država bi, osim oslobođanja od poreza na nekretnine, građanima i tvrtka mogla ponuditi još neke oblike potpore ili povoljne kredite, a za izvođenje projekata energetske obnove zgrada na raspolaganju su i odgovarajuća sredstva iz europskih fondova. ■

Izvornik: EGES 4/2013